

Stanisław Niemczyk (1943 - 2019), jeden najwybitniejszych i najbardziej oryginalnych twórców polskiej architektury współczesnej.

Urodzony w Czechowicach-Dziedzicach, ukończył studia na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej (1968), większość życia zawodowego i rodzinnego związał z Tychami. Od 1968 roku pracował w Biurze Projektów Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt Tychy”, a od 1985 w prywatnych spółkach projektowych: „ARCH SiM” oraz „ARS Architektura”. Jako architekt, artysta i człowiek czerpał siłę z wiary, poszukiwał inspiracji w pięknie natury, kultywował tradycyjne sposoby budowania. Jego indywidualny styl odnajdujemy w zaprojektowanych przez niego obiektach mieszkalnych, usługowych oraz licznych budowach sakralnych.

Do najważniejszych obiektów sakralnych należą:

- Kościół pw. Ducha Świętego w Tychach (1979-1983)
- Kościół pw. Miłosierdzia Bożego w Krakowie (1991-1994) we współpracy z arch. M. Kuszewskim
- Kościół pw. Jezusa Chrystusa Odkupiciela w Czechowicach-Dziedzicach (1995-1998)
- Kościół pw. św. Franciszka i św. Klary z klasztorem o.o. Franciszkanów w Tychach (od 2000)

Obiekty mieszkaniowe i usługowe:

- Zespół zabudowy rekreacyjnej w Tychach-Paprocanach (1972-1973)
- Zespół mieszkaniowy „Glinka” (osiedle „H-7”), Tychy, (1979-1984)
- Zespół mieszkaniowy „Nad Jamną”, Mikołów, (1983–1986)
- Szkoła podstawowa w Katowicach-Giszowcu (1993-2000) we współpracy z arch. M. Kuszewskim

Laureat licznych nagród, wśród których:

- 1996 – Honorowa Nagroda SARP za całokształt twórczości
- 2000 – Krzyż Pro Ecclesia et Pontifice przyznany przez Jana Pawła II
- 2007 – Medal im. Profesora Zygmunta Majerskiego
- 2011 – „Per Artem ad Deum” przyznany przez Papieską Radę ds. Kultury
- 2012 – Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”
- 2013 – Order Ecce Homo

Bibliografia (wybór)

Adamczewska-Wejchert A., Wejchert K., *Jak powstawało miasto – monografia planowania*, Pergamon s.c., Tychy, 1995.

Brauntsch D., *Domy bezdomne*, Wydawnictwo Dowody na Istnienie, Warszawa, 2019.

Chojecka E., *Sztuka Górnego Śląska – od średniowiecza do końca XX wieku*, Muzeum Śląskie, Katowice, 2009.

Cymer E., *Stanisław Niemczyk – postmodernista średniowieczny*, [w:] Postmodernizm polski. Architektura i urbanistyka, red. Lidia Klein, Warszawa 2013, s. 268.

Cichońska I., Popera K., Snopek K., *Day-VII Architecture, A Catalogue of Polish Churches post 1945*, [w:] DOM publishers, Berlin, 2019

Red. Kaczmarek R., Lipok-Bierwiałonek M., *Jak budowano Nowe Tychy*, Muzeum Miejskie w Tychach, 2011

Niemczyk S., Kuszewski M., *Przestrzeń urbanistyczno-architektoniczna*, [w:] red. Szczepański M.S., Tychy 1939-1993 - monografia miasta, Tychy 1996., s. 139-165

Niemczyk S. *Kościół i klasztor św. Franciszka i św. Klary w Tychach. Człowiek, przestrzeń i architektura według Stanisława Niemczyka*, [w:] Archivolta 2(38), 2008.

Nowy kościół Stanisława Niemczyka w Czechowicach-Dziedzicach. Prezentacje, [w:] Architektura-murator (10) 1999

Medal imienia Profesora Zygmunta Majerskiego - *Laureat Stanisław Niemczyk Folder okolicznościowy*, Gliwice 2007

Mikulski A., *U źródeł budowania. Stanisław Niemczyk – architekt*, [w:] Autoportret – pismo o dobrej przestrzeni, 3 (16), 2006.

Twardowska K., Niemczyk S., *Nie jestem sam dla siebie projektantem*, [w:] Autoportret - pismo o dobrej przestrzeni, 4 (51) 2015.

Oczko P., *Tychy – sacrum w mieście socjalistycznym*, Muzeum Miejskie w Tychach, 2019.

Oczko P., *Tychy – dziedzictwo nowego miasta. Architektura i urbanistyka lat 1955 – 1989*, Muzeum Miejskie w Tychach, 2017

Sołtysik A., *Stanisław Niemczyk – (od)twórca architektury*, [w:] Topiarus 1 Studia Krajobrazowe, Wydawnictwo Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2015. s. 49-62

Styrna-Bartkiewicz K., Musialik M., *Odnalezione sacrum – kościoły Stanisława Niemczyka*, [w:] „Sztuka Sakralna” nr 2 2003, s. 8.

Turbasa J., *Ukryte piękno. Architektura współczesnych kościołów*, [w:] Wydawnictwo Więź, Warszawa 2019

Wyciśło J., Resiak F., *Budowa nowych kościołów i erygowanie parafii*, [w:] red. Szczepański M.S., Tychy 1939-1993 - monografia miasta, Tychy 1996, s. 315-335.

Opracowanie: prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Żmudzińska-Nowak, prof. PŚ